

לחיים בריאים יותר

משרד
הבריאות

מרפאות כירורגיות

טליה אגמון, עו"ד
הלשכה המשפטית
(חברת ועדת הפרויקטים)

עוזי קרן
מזכיר ועדת הפרויקטים
משרד הבריאות

פקודת בריאות העם

הקמת בתי חולים

סמכויות המנהל בס' 24א לפקודת בריאות העם: "אישור הקמה"
לבי"ח:

לא יקים אדם בית חולים אלא אם כן קיבל אישור לכך, מראש, מאת
המנהל ...

"הקמה" - לרבות בניה, הרחבה, הוספת יחידה מקצועית או
מיטות, שינוי ייעוד של יחידה מקצועית או של מיטות, והסבה או
התאמה של מבנה קיים לבית חולים.

השיקולים והדרישות מפורטים בתקנות רישום בתי חולים

פקודת בריאות העם - המשך

רישום מרפאות

סעיף 34 לפקודת בריאות העם:

"שר הבריאות רשאי, לאחר התייעצות עם ההסתדרות הרפואית בישראל, לקבוע בתקנות לגבי מרפאות, הן דרך כלל והן לגבי סוגים מהן לפי ענפי השירותים או הטיפול הניתן בהן, הוראות בדבר ... -

- רישום של מרפאות מסוגים מסוימים (לא כולל מרפאות קופ"ח)
- רישום מרפאות בהן מבוצעות פעולות כירורגיות, הרדמה, צינתור, הזרעה מלאכותית ופעולות נלוות...

תקנות בריאות העם (רישום מרפאות)

מרפאות חייבות ברישום

- (1) מרפאה לכירורגיה קטנה
- (2) מרפאה לכירורגיה בינונית או צינתורים (לא לב וכלי דם מרכזיים)
- (3) מרפאת דיאליזה
- (4) מרפאה אונקולוגית

מרפאות שלא חייבות רישום

- (1) מרפאה שלא נעשות בה פעולות כירורגיות, או רק כירורגיה זעירה
- (2) מרפאת שיניים [פרט למרפאות שיניים בבעלות תאגיד]
- (3) מרפאה של קופת חולים [פטורות מרישום לפי הפקודה]

תקנות בריאות העם (רישום מרפאות) - המשך

"מרפאה" - מקום שאינו בית חולים או חלק ממנו והמיועד להגשת שירותי רפואה, רפואת שיניים וסיעוד, ביום או בלילה, להשגחה למטרות אלה על חולים ועל נשים בזיקה להריון, ושיקום.

"מרפאה אונקולוגית" - מרפאה למתן טיפול עירוני של תרופות כימותרפיות (ציטוטוקסיות) לחולים אונקולוגיים ;

"מרפאת דיאליזה" - מרפאה לביצוע המודיאליזה ;

תקנות בריאות העם (רישום מרפאות) - המשך

הגדרות – כירורגיה

"כירורגיה" - פעולה רפואית פולשנית באדם;
"כירורגיה זעירה" – מספר פעולות הרשומות בתוספת הראשונה לתקנות, הנעשות בלי הרדמה או בהרדמה מקומית
"כירורגיה קטנה" – פעולות אחרות בלי הרדמה או בהרדמה מקומית, פרט לפעולות ברשימה שבתוספת השניה לתקנות
"כירורגיה בינונית" – פעולות בהרדמה אזורית או בהרדמה כללית של עד 5 שעות, פרט לפעולות שברשימה שבתוספת השניה לתקנות

תקנות בריאות העם (רישום מרפאות)

הגדרות - הרדמה

"הרדמה מקומית" - גרימת חוסר תחושה של רקמות רכות במקום מסוים בגוף אדם ללא השפעה על עצב ראשי

"הרדמה אזורית" - הרדמת אזור ע"י הזרקת חומר מרדים ליד עצב ראשי. גורמת לחוסר תחושה באזור השפעת העצב

"הרדמה אזורית נרחבת" - הרדמת אזור נרחב ע"י הזרקת חומר מרדים לנוזל חוט השדרה או ליד קרומי חוט השדרה (מותר רק בבי"ח)

"הרדמה כללית" - הרדמה מלאה של גוף אדם הדורשת תמיכה בפעולות הגוף החיוניות (עד 5 ש' מותר בכיר' בינונית);

פעולות כירורגיות שבתוספת השניה לתקנות או בהרדמה כללית מעל 5 שעות - מותרות רק בבית חולים

רשימת טיפולים שאסור לבצע במרפאה

- (1) ניתוחים שסביר שידרשו עירוי דם, או שיש להכין דם טרום ניתוח
- (2) חדירה לחלל הבטן או לחלל בית החזה (כולל: טיפול/ניתוח כיס השתן, ניתוח ערמונית, ERCP, התקנת PEG ; לא כולל: ניתוח ראשוני בבקע לא כלוא במפשעה, ואנדוסקופיה אבחנתית דרך פתח חיצוני)
- (3) טיפול בכלי דם גדולים;
- (4) צנתור לב וכלי דם מרכזיים;
- (5) חדירה לחלל תוך גולגולתי;
- (6) שאיבת שומן בכמות העולה על 5 ליטרים;
- (7) פעולה כירורגית באדם עם סיווג ASA 3 ומעלה (מפורט בתקנות)
- (8) פעולת כירורגיה בינונית באדם בעל BMI מעל 35;
- (9) פעולה כירורגית כלשהי באדם בעל BMI מעל 40;
- (10) הזרעה מלאכותית באישה.

תנאים לרישום מרפאה כירורגית [סכמטי]

- תנאים פיזיים לפי סוג המרפאה והפעולות המבוצעות
- מכשירים, ציוד וחומרים
- מנהל רפואי (רופא אחראי)
- צוות מקצועי – רפואי ופרא-רפואי
- הוראות מקצועיות לאומדן ASA ו- BMI
- איסור אשפוז (שהות מעל 24 שעות) במרפאה
- דרישת מומחיות הרופא המבצע פעולות מסוימות

מרפאות רשומות לכירורגיה בינונית

שם המרפאה	מס' חדרי ניתוח - 27	תחומי פעילות
אסותא אשדוד	2	גסטרואנטרולוגיה, כירורגיה כללית, כירורגיה ילדים, אורתופדיה, אורולוגיה, כירורגיה פלסטית, עיניים, א.א.ג. ראש וצוואר, נשים.
מ.ר.ב., תל אביב	2	כירורגיה כללית, גסטרואנטרולוגיה, אורולוגיה, כירורגיה פלסטית, עיניים, א.א.ג. ראש וצוואר, נשים.
מדילי, רחובות	1	גסטרואנטרולוגיה, כירורגיה כללית, אורתופדיה, כירורגיה יד, כירורגיה כלי דם קטנים, כירורגיה פלסטית, עיניים, א.א.ג. ראש וצוואר, נשים (הפסקות הריון – אישור מיוחד).
מרכז רפואי רמת אביב	4	גסטרואנטרולוגיה, כירורגיה כללית, אורתופדיה, אורולוגיה, כירורגיה כלי דם, כירורגיה פלסטית, עיניים, א.א.ג. ראש וצוואר, פה ולסת, נשים (הפסקות הריון – אישור מיוחד).
משגב לדך	2	כירורגיה ילדים, כירורגיה כללית, אורתופדיה, אורולוגיה, כירורגיה כלי דם, כירורגיה פלסטית, א.א.ג. ראש וצוואר, נשים (הפסקות הריון – אישור מיוחד).
נ.א.ר.א, רמת גן	5	כירורגיה כללית, כירורגיה יד, אורולוגיה, כירורגיה כלי דם, כירורגיה פלסטית, עיניים, א.א.ג. ראש וצוואר, נשים, (דיקור מי שפיר - אישור מיוחד).
סניטס	3	כירורגיה כללית, אורולוגיה, כירורגיה פלסטית, עיניים, א.א.ג. ראש וצוואר, נשים (הפסקות הריון, דיקור מי שפיר - אישור מיוחד), בנק זרע (זמני וחריג).
עיניים לוינגר, ירושלים	1	עיניים, כירורגית יד
עתידיים, תל אביב	4	כירורגית כללית, אורתופדיה, אורולוגיה, כירורגיה פלסטית, עיניים, א.א.ג. ראש וצוואר, שיניים בהרדמה מלאה, נשים (הפסקות הריון – אישור מיוחד).
שבע עיניים, באר שבע	2	גסטרואנטרולוגיה ילדים, כירורגיה כללית, אורתופדיה, כירורגיה כלי דם, כירורגיה פלסטית, עיניים, א.א.ג. ראש וצוואר, שיניים, נשים (הפסקות הריון – אישור מיוחד).
שוורץ, רמת השרון	1	פה ולסת, כירורגיה פלסטית

מרפאות רשומות לכירורגיה קטנה

שם המרפאה	מס' חדרי ניתוח - 13	תחומי פעילות
חדר ניתוח פולג, נתניה	1	כירורגיה פלסטית
חליחל, מזרח ירושלים	1	עיניים
מרכז יפה, ירושלים	1	כירורגיה פלסטית, אורתופדיה
עין טל	2	עיניים
עיניים אסותא השלום, תל אביב	2	עיניים
קבוצת יבנה	1	כירורגיה פלסטית
שער העיר, רמת גן	1	כירורגיה פלסטית
ת.ל.מ רם אברהמי	1	כירורגיה כללית, כירורגיה כלי דם, כירורגיה פלסטית, עיניים
מרפאה לאסתטיקה L.A FACE	1	כירורגיה פלסטית
כירורגיה לעיניים צ'ק פוסט חיפה	2	2 חדרי ניתוח – הקמה הושלמה, בוצעה ועדת רישוי ב- 20.3.2014

ועדת הפרויקטים

ועדת הפרויקטים מייעצת למנכ"ל משרד הבריאות בנושא הקמת מוסדות רפואיים ציבוריים ופרטיים (לא ממשלתיים):
"הוועדה תדון בכל הפרויקטים הנוגעים למערכת הבריאות, של מוסדות ציבוריים ופרטיים כאחת... החלטות הועדה יירשמו בפרוטוקולים שיועברו מיד לאחר כל ישיבה למנהל הכללי, עם עותק לשר הבריאות...." (מתוך כתב המינוי)

בוועדה חברים: ראש מינהל תכנון, פיתוח ובינוי, ראש מינהל רפואה, ראש האגף לגריאטריה, יועמ"ש, נציג אגף תכנון תקצוב ותמחור, נציג אג"ת (אוצר); יועץ קבוע לוועדה: אדריכל; מזכיר הועדה: עוזי קרן

סמכויות ועדת פרויקטים

- ועדת הפרויקטים דנה בבקשות ל -
- הקמת בתי חולים מכל סוג (חדשים: בעיקר סיעודי)
- שינויים בבתי חולים קיימים: הוספת מיטות, שינוי יעוד מיטות, שיפוץ, מעבר וכד'
- הקמת או הרחבת מרפאות כירורגיות /דיאליזה /אונקולוגיות (מרפאות חייבות רישום)
- תכניות פיתוח של קופות החולים (טעונות אישור לפי חוק ביטוח בריאות ממלכתי)

הועדה לא דנה בפרויקטים ממשלתיים ובמימון תקציב המדינה

פקודת בריאות העם

שיקולים למתן אישור הקמה לבי"ח/יחידה מקצועית

השיקולים שרשאי המנהל לשקול ביחס להקמת בי"ח/יחידה מקצועית:

- שיקולים רפואיים
- הקמת והפעלת ביה"ח לא תטיל מעמסה על ההוצאה הציבורית לבריאות
- תוספת המיטות לא תגרום לחריגה משיעור המיטות לנפש לפי צרכי האוכלוסייה באותו אזור [השיעורים לנפש קבועים בתקנות]
- היחידה המקצועית לא תגרום לחריגה מהמספר המרבי של יחידות בענף רפואה ייחודי או משיעור היחידות לנפש באותו ענף [סוגי ענפי הרפואה הייחודיים, ומספרן ושיעורן לנפש של היחידות - בתוספת 5 לפקודה]

תקנות בריאות העם (רישום בתי חולים)

פירוט השיקולים:

- (1) תועלת לבריאות הציבור מהוספת המיטות / השירותים הרפואיים
- (2) שיעור מרבי* של מיטות לנפש באוכלוסיה בהתייחס לצרכי האוכלוסיה באזורים השונים לפי ייעוד המיטות
- (3) פריסת המיטות ונגישות הציבור אליהן
- (4) אם בית החולים ישרת את מערכת הבריאות הציבורית: הוצאות ההפעלה השוטפות והשלכתן על כלל ההוצאה הציבורית לבריאות.

* קבוע בתקנות שיעור ארצי מרבי למיטות כלליות, פסיכיאטריות ולסיעודי-מורכב ; אין חלוקה לתת סוגים ב"כלליות"; אין שיעור מרבי למיטות לאשפוז סיעודי.

אין הוראות דומות לגבי הקמת מרפאות!

**אין למנכ"ל סמכות בחוק למנוע הקמת מרפאה
משיקולי מדיניות: כיוון שהקמתה תטיל מעמסה על ההוצאה
הציבורית לבריאות, או כיוון שאין בה צורך (באותו אזור או
בכלל), וכיו"ב...**

- **מרפאות שאינן חייבות ברישום - לא צריכות אישור של משרד הבריאות להקמתן או להפעלתן.**
- **מרפאות שחייבות ברישום - אין חובה להגיש מראש בקשה להקמת המרפאה - אך בקשות מוגשות בפועל כדי להבטיח את התאמת המרפאה לדרישות החוקיות ולפרוגרמה**
- **הקמת מרפאות של קופות החולים (הפטורות מרישום) נבחנת בתכניות הפיתוח של הקופות, מכוח חוק ביטוח בריאות ממלכתי**

- **בין 2005 עד 2010 כולל – נוספו 10 חדרי ניתוח במרפאות כירורגיות (קצב גידול כפול מהעשור שלפניו)**
- **חדרי ניתוח במרפאות הם התשתית הרפואית היחידה שאין לקובעי המדיניות סמכות חוקית להגביל לפי הצרכים**
- **סיבוכי ניתוחים במרפאות – מגיעים לבתי חולים ציבוריים ומשפיעים על ההוצאה הציבורית והלאומית לבריאות**

בקשות להקמת/הגדלת מרפאות כירורגיות - בטיפול

שם המרפאה	סוג	הערות
א.ק.ג. אילת	בינונית וקטנה	2 חדרי ניתוח - בדיקות גסטרו, גניקולוגיה, דרמטולוגיה, פלסטיקה, אא"ג, ניתוחי עיניים, אורתופדיה קלה, מרפאת שיניים. דיון בוועדת הפרויקטים מיום 22.7.12 ופגישה עם המנכ"ל; התבקשו לחכות להמלצות ועדת גרמן
אמריקן לייזר ראשון לציון	קטנה	הסבת 2 חדרי ניתוח מכירורגיה קטנה לבינונית
נצרת עילית – ד"ר שופאני	קטנה	חדר ניתוח 1 - לניתוחים פלסטיים
"תאומים" רמת גן	קטנה	חדר ניתוח 1 - הסבה ממרפאה לכירורגיה קטנה לכירורגיה בינונית, פתיחת מרפאת אונקולוגית
מרפאת טלי פרידמן תל אביב	קטנה	חדר ניתוח 1 לביצוע מוס בלבד מאושר , ביקשה גם לבצע שאיבת שומן עד 3 ליטר (לפי התקנות) – הסוגיה תידון במועצה הלאומית לכירורגיה
מרפאה כירורגיה באקה אל גרביה	קטנה	2 חדרי ניתוח עם פונקציות נלוות

בקשות להקמת/הגדלת מרפאות כירורגיות - בטיפול

שם המרפאה	מס' חדרי ניתוח	תחומי פעילות
דגש עיניים רמת גן	קטנה	חדר ניתוח 1 - ניתוחי עיניים בלבד
מרפאה כירורגית סכנין	בינונית	3 חדרי ניתוח, אישור מיום 1.4.12 בעקבות בג"ץ. עדיין לא הוקמה. ביקשה עכשיו אישור גם למכשירי CT ו- MRI
מרפאה כירורגית מתחם מנדריין ד"ר קליין	קטנה	חדר ניתוח 1. הבקשה אושרה , עדיין לא הסתיימו עבודות הבינוי
מרפאה כירורגית כרמיאל	בינונית	2 חדרי ניתוח. דיון בוועדת הפרויקטים מיום 22.7.12, התבקשו לתת מענה לשאלות שהועברו אליהם
עיניים שער העיר ירושלים	קטנה	תוספת חדר ניתוח 1 לקיים. הסבת מרפאה מכירורגיה קטנה לכירורגיה בינונית
מרכז לידה טבעית (סמוך לבי"ח ציבורי מוכר)		חדר לידה ישמש מכרז לידה טבעית באווירה ביתית המיועד לנשים בהריון בסיכון נמוך
מרפאה כירורגית "בית אסיה" תל אביב	בינונית וקטנה	3 חדרי ניתוח. דיון בוועדת הפרויקטים מיום 22.7.12, אין החלטה

בקשות להקמת/הגדלת מרפאות כירורגיות - בטיפול

שם המרפאה	מס' חדרי ניתוח	תחומי פעילות
מרפאה כירורגית "בית אסיה"	בינונית וקטנה	3 חדרי ניתוח. דיון בוועדת הפרויקטים מיום 22.7.12, אין החלטה
מרכז רפואי "שי" תל השומר	בינונית	3 חדרי ניתוח
מרפאה כירורגית "בית גדי" נווה איתמר נתניה	בינונית	חדר ניתוח 1, א.א.ג., גניקולוגיה, פלסטיקה, ארטרוסקופיה, אורולוגיה, כלי דם (בזמנו היה רישוי למרפאה כירורגית במבנה, הרישוי בוטל לפי בקשת הבעלים).
עתידים, תל אביב	בינונית	תוספת 2 חדרי ניתוח למרפאה קיימת. בשלב זה לא אושר
שבע עיניים, באר שבע	בינונית	תוספת 2 חדרי ניתוח למרפאה קיימת. בשלב זה לא אושר
אסותא תל אביב	בינונית	2 חדרי ניתוח
חדר ניתוח (משגב לידך)	בינונית	חדר ניתוח שלישי (היו להם סה"כ 4), למטרות טיפולי שיניים בלבד

בקשות להקמת/הגדלת מרפאות כירורגיות - בטיפול

- חלק מהבקשות למרפאות חדשות / להגדלת מרפאות קיימות מצהירות שמיועדות לתיירות מרפא
- יש בקשות 'למלא מחסור' בשירותים פרטיים במגזר הערבי או בפריפריה רחוקה
- בנושאים רלוונטיים נבחנים תורי ההמתנה ברפואה הציבורית